

دولت به داد کارگران، دستفروشان و کسبه جزء برسد

غم‌نان در روزهای کرونا

نسرین هزاره مقدم

زمانی که مردم بی‌دفاع در مقابل یک بحران و گرفتاری قرار می‌گیرند، وظیفه دولت‌هاست که حتی المقدور از آنها حمایت کنند. این حمایت، هم حفاظت از جان و سلامتی شهروندان را در بر می‌گیرد و هم مراقبت از معیشت و دستمزدی که در دوران اینجاست که آید دولت در بحران کرونا، از جان و مال کارگران و کارمندان، آنچنان که باید، حفاظت کرده‌است؟ این بحران، اگر یک بمب ساعتی نباشد، حداقل می‌توان گفت بمبی تخریبی است که به زندگی و معیشت گروه‌های بسیاری آتش زده‌است. از کارگران مشاغل توربینی و تفریحی مانند کارکنان هتل‌ها و رستوران‌ها و آژانس‌های مسافرتی گرفته تا صاحبان مشاغل خرده‌پا مانند کاسبان بازار و همچنین زنان و کارگرانی که در مشاغل خرد و غیررسمی مانند دست‌فروشی فعالیت می‌کنند، همگی زبانه‌های این آتش را در زندگی و سفره‌های خود احساس کرده‌اند.

پانزدهم اسفند ماه، عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی از جان باختن ۶ کارمند نظام بانکی

کشور بر اثر ابتلا به ویروس کرونا خبر داد و در صفحه اینستاگرام خود نوشت: «طبق اطلاع واصله تاکنون ۶ نفر از همکاران عزیز و تلاشگر نظام بانکی کشور در جریان خدمت‌رسانی به مردم بزرگوار کشور مان به ویروس کرونا مبتلا شده و به رحمت حق پیوسته‌اند».

این اعلامیه ترخیم، یکی از چراغ قرمزهای بسیاری است که این روزها، در آستانه نوروز ۹۹ روشن شده‌است. اگر در نظر بگیریم که کارگران بسیاری به دلیل تعطیلی ورکود در مشاغل، به جمع بیکاران پیوسته‌اند و کارگران بسیار دیگر، در استان‌های پرخطر، در معرض خطر فرم‌ها پر رنگ‌تر می‌شود. پس علاوه بر بیکاری‌های دسته‌جمعی خواسته و ناخواسته، نگرانی بابت جان و سلامت کارگران شاغل نیز بسیار جدی است. در چنین شرایطی است که لزوم حمایت از کارگران پررنگ می‌شود اما فعالان کارگری می‌پرسند چرا دولت فقط از کارفرمایان در مقابل آسیب‌های کرونا حمایت می‌کند و به فکر کارگران نیست؟

حمایت سریع دولت از کارفرمایان

سیزدهم اسفند ماه، شورای

پول و اعتبار مصوب کرد که اقساط تسهیلات صاحبان کسب و کار و نیز اقساط تسهیلات قرض الحسنه کلیه اشخاص در ماه‌های اسفند، فروردین و اردیبهشت بدون وضع هرگونه جریمه یا کارمزد به زمان انتهایی اقساط از مدیران بانک‌ها خواست که در خصوص پرداخت اقساط تسهیلات بانکی، مراعات مشتریان را بکنند.

در ادامه بانک مرکزی از دستور ویژه شورای پول و اعتبار خبر داد و اعلام کرد بنیاد در این شورا درباره نحوه مساعدت بانک‌ها به صاحبان کسب و کارهایی که به خاطر شیوع کرونا دچار کاهش درآمد و مشکلات مالی شده‌اند، تصمیم‌گیری شود و در نهایت، تعویق و امهال بدهی‌های بانکی کارفرمایان برای سه ماه، خروجی قطعی این جلسه بود.

هر چند حمایت از کسب و کارها در زمانه بحران، بسیار خوب است اما حمایت از شهروندان از آن مهمتر است؛ به خصوص شهروندانی که هم در معرض آسیب‌های جانی قرار دارند و هم کرونا، معیشت‌شان را به زیر صفر رسانده‌است.

جای خالی حمایت از کارگران
«کافم‌الرح‌الهی» فعال کارگری، ضمن تأکید بر اینکه حمایت از

اگر در نظر بگیریم که کارگران بسیاری به دلیل تعطیلی ورکود در مشاغل، به جمع بیکاران پیوسته‌اند و کارگران بسیار دیگر، در استان‌های پرخطر، در معرض خطر هر روز به ابتلا به کرونا قرار دارند، هشدارها جدی‌تر می‌شود

کارفرمایان در مقابل آسیب‌های اقتصادی بسیار پسندیده‌است، افزود که دولت باید علاوه بر کارفرمایان، از کارگران شاغل، بیکاران، صاحبان کسب و کارهای کوچک و خانگی، دستفروشان و طوره‌ویژه از کارگران هتل‌ها، رستوران‌ها و آژانس‌های مسافرتی که این روزها اخراج و بیکار شده‌اند، حمایت کند.

او اضافه کرد: بسیاری از این کارگران بیکار شده، پیش از این نیز به دلیل عدم نظارت کافی، تحت پوشش قانون کار و بیمه نبوده‌اند و حالا بیمه بیکاری به آنها تعلق نمی‌گیرد.

به نظر می‌رسد سیستمی که فوراً دست به کار می‌شود و شورای پول و اعتبار را برای حمایت از کارفرمایان تشکیل می‌دهد، چندان

به فکر کارگران نیست. به‌غم‌آمدگی نمایندگان کارگری شورای عالی کار، این شورا که متولی تعیین دستمزد کارگران است هنوز تشکیل جلسه نداده‌ و از آن مهمتر، خبری از مصوبات شورای حفاظت فنی که باید در دوران بحران و همه‌گیر شدن بیماری، در ارتباط با ابلاغ دستورالعمل‌های ایمنی، دست به کار شود و تشکیل جلسه بدهد، نیست. باین حساب، نه کارگران شاغل از الزامات ایمنی و بهداشتی بهره‌مند شده‌اند و نه بیکاران و اخراج‌شده‌ها، حمایت معیشتی و تامین سفره‌های حداقلی را دریافت کرده‌اند.

فرامرز توفیقی، رئیس کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار سراسر کشور با تأکید بر وظایف حاکمیتی دولت در زمان بحران‌های اجتماعی می‌گوید: دولت باید در زمان بحران، برای همه شهروندان، نقش‌آفرینی موثر داشته باشد. اینکه وام کارفرمایان را عقب بیاورد، خوب است اما کافی نیست. بسیاری از مشاغل به خاطر ورکود دچار رکود و تعطیلی شده‌اند و بنابراین در حوزه کارگری با یک «بحران جدی» مواجه هستیم. از کارگر ساختمانی گرفته تا کارگران سوپرمارکت‌ها، رستوران‌ها، هتل‌ها و شرکتهای خدمات‌رسان به این بخش‌ها، همگی درگیر یک بحران جدی هستند و مشکل معیشتی حاد دارند.

وی ادامه می‌دهد: رکود و بیکاری ناشی از کرونا می‌تواند خانواده‌های کارگری را دچار از هم پاشیدگی کند. در روزهای اخیر، مطلع شدیم که یک شرکت برتر توربینی، ۱۴۰ کارگر خود را به خاطر رکود و کنسلی مسافرت‌ها، تعدیل کرده‌است. این تعدیل دسته‌جمعی، فقط یک نمونه از اتفاقات ناگوری است که این روزها در بازار کار رخ می‌دهد. باید گفت غیر از صنایع تولید مواد ضد عفونی‌کننده و بهداشتی، بیشتر صنایع کشور دچار رکود شده‌اند. کارخانه‌هایی هم که هنوز مشغول به فعالیت هستند، چندان به رعایت اصول بهداشتی ملزم نشده‌اند و ابتلای تنها یک کارگر در یک خط تولید، می‌تواند به سرعت به همه

غیر از صنایع تولید مواد ضد عفونی‌کننده و بهداشتی، بیشتر صنایع کشور دچار رکود شده‌اند. کارخانه‌هایی هم که مشغول به فعالیت هستند، چندان به رعایت اصول بهداشتی ملزم نشده‌اند و ابتلای یک کارگر می‌تواند به سرعت به همه کارگران سرایت کند

کارگران آن کارخانه سرایت کند و بعد از آن، وارد خانواده‌ها شود لذا باید این خطرها جدی گرفته شود. توفیقی، سه راهکار اساسی را برای کاستن از شدت بحران در میان کارگران توصیه می‌کند: «در گام اول الزام کارفرمایان با ابلاغ بخشنامه‌های شورای حفاظت فنی به ضد عفونی کردن دقیق و مرتب همه محل‌های کار و ارائه رایگان تجهیزات بهداشت فردی به همه کارگران ضروری است. سپس کم کردن تعداد کارگران در خطوط تولید در هر شیفت و شیفتی کردن ساعات کار تا احتمال تماس و ابتلا کاهش یابد و در نهایت، کمک معیشتی کافی و کارآمد به همه کارگران بیمه‌شده و بیمه‌نشده‌ای که این روزها به خاطر کرونا بیکار شده‌اند».

او تأکید می‌کند که این تمهیدات و راهکارها، همگی از جمله وظایف حاکمیتی و غیرقابل عدول دولت هستند و باید به همه آنها بدون هیچ عذر و بهانه‌ای عمل شود. تنها در صورتی که دولت این راهکارهای عاجل و ضروری را برای همه شاغلان و بیکار شده‌ها به کار بندد، می‌توان امیدوار بود که بحران در محیط‌های کار فروکش کند؛ بحرانی که از کوچک شدن و آب رفتن سفره‌های مردم در شب عید تا خطر ابتلای کارگران خطوط تولید را در بر می‌گیرد. آیا همان‌طور که شورای پول و اعتبار سریع دست به کار شد و تشکیل جلسه داد، شوراهای مربوط به جان و مال کارگران هم برگزار خواهد شد؟

اخبار کارگری

نحو جلسه مزد شورای عالی کار

نماینده کارگران در شورای عالی کار گفت: برای مادعوت‌نامه‌ای در مورد برگزاری جلسه شورای عالی کار در روز سه‌شنبه (امروز) ارسال شده‌بود که ظاهراً لغو و به هفته بعد موکول شده‌است. علی‌خدايي در گفت‌وگو با خبرنگار مهر در مورد برگزاری جلسه شورای عالی کار در مورد دستمزد، اظهار داشت: آن‌طور که به ما اطلاع داده‌اند هفته آینده این جلسه برگزار می‌شود. نماینده کارگری شورای عالی کار افزود: تاریخ دقیق مشخص نیست. همچنین اینکه انتظار داشته باشیم در جلسه هفته بعد میزان دستمزد سال ۹۹ تعیین شود بستگی به موضوع طرفین دارد. اگر قرار باشد قانون را اجرا کنیم باید تعیین شود اما اگر بحث چانه‌زنی پیش آید باید ببینیم نتیجه جلسه چمی‌شود. خدایی گفت: نتیجه جلسه قابل پیش‌بینی نیست. وی در پاسخ به این سوال که آیا این احتمال وجود دارد که تعیین دستمزد به سال آینده موکول شود، اظهار داشت: امیدواریم این اتفاق نیفتد. نظر ما این است قبل از شروع سال جدید، حداقل دستمزد سال آینده تعیین شود.

نماینده تهران در مجلس:

سلامت بسیاری از کارگران و کارمندان در معرض خطر است

نماینده تهران در مجلس از بازگشت ساعت کاری ادارات به روال عادی انتقاد کرد و گفت: آیا کارمندان و کارگران روبین تن هستند؟ فریده اولادقیاد در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: چرا تصمیمات چندگانه درباره سلامت کاری ادارات گرفته می‌شود؟ مگر بنا بر مضمونه ستاد مقابله با کرونا که هدف اصلی آن پیشگیری و کنترل این بیماری و صیانت از جان افراد است برای کاهش ساعت‌اداری تصمیم گرفته‌شده بود، پس چرا این کاهش ساعت کاری برای کارگران و کارمندان اجرائی نشده؟ این عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس افزود: آیا کارمندان و کارگران روبین تن هستند؟ مگر این امکان وجود ندارد که این افراد برای خانواده‌هایشان ناقل ویروس شوند؟ درخواست ما این است در مواردی که امکان دور کاری و یا شیفتی شدن ادارات هست این کار انجام شود و در غیر این صورت نسبت به کاهش ساعت کاری ادارات اقدام شود. این نماینده مجلس ادامه داد: بسیاری از کارگران و کارمندان سلامتشان در معرض خطر است. چه نهادهای پاسخگوی آنها خواهد بود؟ همچنین این سوال وجود دارد که آیا برای ضد عفونی کردن محل کار کارمندان و کارگران که می‌تواند آلودگی زیادی داشته باشد فکری شده‌است؟

حسین حبیبی:

دادنامه ۱۷۹ دیوان عدالت باید ابطال شود

در ماه‌های گذشته، کمیته حقوقی کانون شوراهای اسلامی کار استان تهران، در نامه‌ای خطاب به رئیس قوه قضاییه، خواستار ابطال دادنامه ۱۷۹ هیات عمومی دیوان عدالت شد. دبیر کانون هماهنگی شوراهای استان تهران می‌گوید: این درخواست هنوز به جایی نرسیده است. حسین حبیبی با تأکید بر اینکه باید هر چه زودتر به درخواست کارگران پاسخ دهند، گفت: درخواست ابطال را به رئیس قوه قضاییه نوشتم و ایشان درخواست را به ریاست دیوان عدالت ارجاع داده‌اند. هنوز پاسخی نگرفته‌ایم. وی تأکید کرد: امیدواریم هر چه زودتر نسبت به ابطال دادنامه ۱۷۹ که با نقیضت در دستن قرار دادهای موقت امنیت‌شغلی و آرامش کارگران را سال‌هاست از بین برده، اقدام کنند. این فعال کارگری ادامه داد: اگر کارگران امنیت شغلی داشتند و قرار دادهای سفید بدون امضای موقت رنج نمی‌بردند، در زمانه بحران مثل بحران کرونا، دچار بحران اشتغال و کارگری نمی‌شدیم. امروز کارگران بسیاری به راحتی تعدیل می‌شوند که این تعدیل، از اثرات همان دادنامه قانونی شدن قرار دادهای موقت کار است. وی با تأکید بر اینکه امنیت شغلی، حق کارگران است و کارگر نباید این حق را گدایی کند، گفت: در دهه‌های گذشته، این حق را از ما ربودند و امیدواریم دیوان عدالت با ابطال دادنامه ۱۷۹، این حق را به ما بازگرداند. امیدواریم بحران کرونا با بهانه‌ای نکنند برای اینکه پاسخ به درخواست برحق کارگران را به تأخیر بیندازند. حبیبی معتقد است تأمین امنیت شغلی نباشد، از دستمزد و حق تشکل و مطالبه‌گری خبری نیست چرا که امنیت شغلی و قرارداد دائم، اصل بنیادین همه حقوق شغلی است.

گردشگری در کنار قالیبافان... بیمه شوند. فعلاً امیدی به وجود آمده اما باید این طرح به صحن علنی برود که آن هم به علت شیوع کرونا تعطیل شد. الان نه بیمه داریم که بیمه بیکاری بگیریم و نه شغلی داریم. واقعاً راهنمایان گردشگری این روزها شرایط سختی را می‌گذرانند.

وی گفت: بعد از گرانی بنزین، اتفاقات متعددی رخ داد که برای مشغول ما چالش‌های جدی ایجاد کرد. در دوره‌ای که اینترنت کشور قطع شده بود، اوج زمان کاری ما بود که برای توره‌های ورودی به کشور با مسافران خارجی وارد مذاکره می‌شدیم. عملاً ما این زمان طلایی را از دست دادیم و توره‌های ورودی به ایران که آن زمان افزایش می‌یافت، کم شد. شرایط کشور آرام نبود و مسافر خارجی هم ترجیح می‌داد برای گردشگری کشور دیگری را انتخاب کند.

مطهر افزود: آژانس‌های خدمات مسافرتی از اتفاق دیگری نیز ضربه خوردند و آن نهادام هوایمی اوکراینی بود. مردم در این دوره

تعدیل دسته جمعی کارگران صنعت گردشگری به بهانه کرونا

مریم وحیدیان

اهنمایان گردشگری، کارگران روزمزدی هستند که با نابودی اشتغالشان، عملاً بیکار شده‌اند. طی روزهای اخیر از یک سو به علت حوادث و ناآرامی‌های کشور، سفرهای خارجی به کشور افت شدیدی را تجربه کرده و با شیوع کرونا، مشکلات شاغلان این بخش افزایش دوچندان یافته‌است. کارگر روزمزد هر روزی که کاری نداشته باشد، پولی هم دریافت نمی‌کند و نابودی صنعت گردشگری مساوی با مشکلات معیشتی راهنمایان و کارگران صنعت گردشگری است. شرکت علی بابا یکی از همین شرکت‌های گردشگری بود که اخیراً با انتشار اطلاعیه‌ای از تعدیل نیروی ۱۸۲ نفر از کارگران خود خبر داد. در این اطلاعیه، علت تعدیل کارگران، «خلق ثروت در سسال‌های آینده» عنوان شده‌است. خیلی از شرکت‌های مشابه علی‌بابا که دست به تعدیل نیرو زدند، مشکلات صنعت گردشگری را بهانه کردند. باین حال انکارناپذیر است که علت اصلی تعدیل نیروها، حفظ نرخ سود در این شرکت‌ها بوده‌است.

شرکت‌الی گشت نیز در پی شیوع کرونا در حساب رسمی توییت خود از تعدیل ۸۰ نفر از کارگانش خبر داد و علت آن را «مشکلات مکرر چندماهه اخیر در صنعت هوایی کشور و دست‌آخر شیوع ویروس کرونا» اعلام کرد.

این اولین بار نیست که کارفرمایان برای

امتیازگیری از دولت با دریافت تسهیلات دست‌به تعدیل نیرو می‌زنند. این موضوع که اخراج جمعی کارگران می‌تواند بخشی از ضرر مقطعی یک شرکت را جبران کند تا در هزینه‌ها صرفه‌جویی شود، موضوع تازه‌ای نیست. در شرایطی که کارگران به علت مشکلات کشور ضرر می‌بینند، بی‌شماری را تحمل می‌کنند، کارفرمایان از امکاناتی خاص برای جبران ضرر برخوردار هستند و این ویژگی شرایط امروز کشور است.

«همسالمطهر» دبیر کانون انجمن‌های صنعتی کارگری راهنمایان گردشگری سراسر کشور، درباره بیکاری تحمیلی راهنمایان گردشگری در پی شیوع کرونا گفت: حوادث اخیر وضعیت اشتغال صنف ما را با مشکل مواجه کرد. شیوع کرونا آخرین موردی بود که بر سفرهای داخلی تأثیر گذاشت اما اتفاقات آبان‌ماه نیز موجب شد تا به‌طور تدریجی اشتغال راهنمایان گردشگری با مشکل مواجه شود.

وی ادامه داد: خیلی پیشتر از شیوع کرونا کسب و کار راهنمایان گردشگری از بین رفته بود. دل‌مان به عید خوش بود که به علت شیوع کرونا اغلب توره‌های عید کنسل شد. این روزها به‌طور رسمی ممنوعیت سفرهای نوروزی و گردشگری اعلام شده اما حداقل باید فکری برای اشتغال تعداد زیادی کارگران شاغل در این حوزه کرد.

مطهر با بیان اینکه راهنمایان گردشگری کارگران روزمزد هستند، اظهار داشت: کارگر روزمزد کارگر کارکنان نباشد، درآمدی هم ندارد. کاهش